

Werk aan de Winkel

Jaarverslag 2013

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Gebruik van de bibliotheek	2
Project verhuizing en herinrichting	3
Dienstverlening van de bibliotheek	5
Educatie.....	6
Marketing en communicatie.....	7
Bedrijfsvoering.....	9
Bestuursverantwoording.....	11
Verkorte jaarrekening	12
Bibliotheek Gouda in cijfers	13

Inleiding

In 2013 zijn we voort gegaan op de ingeslagen, ambitieuze weg uit het bedrijfsplan "Werk aan de Winkel" om tegelijkertijd te bezuinigen en te innoveren zodat onze bibliotheek klaar is voor de toekomst.

De gemeenteraad heeft in februari 2013 een krachtige impuls gegeven aan deze ambitie door het besluit te nemen dat de stadsbibliotheek komt in de voormalige chocoladefabriek aan Klein Amerika en te investeren in deze 21e-eeuwse voorziening. Vanaf dat moment is alle energie van de hele organisatie gericht op de opening van één stadsbibliotheek, één kinderbibliotheek en één plug-in bibliotheek vanaf 1 januari 2014 en de sluiting van twee vestigingen.

Met man en macht hebben we samen met het Streekarchief, Kruim en Drukkerswerkplaats gewerkt aan de vormgeving en inrichting van deze nieuwe plek voor Gouda. Tijdens de verbouwing aan de Chocoladefabriek zijn de 2 andere bibliotheken open gebleven en dat is alleen maar mogelijk dankzij de onvermoeibare inzet van onze medewerkers en vrijwilligers. Waarvoor hulde!

Met veel plezier hebben we in november een Warm Welkom voor onze klanten georganiseerd die heel nieuwsgierig bleken naar het toen nog kale gebouw. En met nog meer genoeg hebben we gewerkt aan een fantastische opening van de Chocoladefabriek op 28 februari 2014 door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Laurentien der Nederlanden.

Gebruik van de bibliotheek

Het gebruik van de bibliotheek verschuift al enige jaren van het traditionele lenen van boeken naar een eigentijdse verblijfsfunctie van lezen en leren op locatie. En dat is ook zichtbaar in 2013. Het aantal bezoekers aan de Goudse Bibliotheken bleef in 2013 stabiel met 326.350 mensen.

Eind 2013 waren er 17.684 ingeschreven leners (17.208 in 2012) waarvan 6.638 (2012: 7.201) betaalde abonnementen. Het aantal jeugdleden tot 18 jaar is gestegen naar 11.046. Dat is dankzij de inzet van de kinderbibliotheken en de betrokkenheid van het onderwijs. Van onze betalende klanten zijn we 7,8% kwijtgeraakt door de aankomende sluiting van de Bibliotheek Bloemendaal en het onzekere perspectief van een nieuwe stadsbibliotheek.

Het aantal uitleningen daalde met 6% naar 504.388 uitleningen. Van het totaal aantal uitleningen komt 41% voor rekening van de bibliotheek in Bloemendaal, 36% in de Centrale, 18% in de kinderbibliotheken en 5% in de plug-in bibliotheek. Van het totaal aantal uitleningen is circa 45% kinderboeken.

De populaire romans in het toptitelaanbod van de bibliotheek waren o.a. "En uit de bergen kwam de echo" (Khaled Hosseini) en "Het Chalet" (Suzanne Vermeer). Ook romans bekroond met landelijke prijzen, zoals "Dit zijn de namen" (Tommy Wieringa) en "De Boerenoorlog" (Martini Bossenbroek), werden door heel veel klanten geleend. In het non-fictie segment worden veel reisgidsen, computerboeken en zgn. waargebeurde verhalen geleend. En de groeiende actuele belangstelling voor breien en haken zien we ook terug in het gebruik van de collectie. Bij de dvd's voeren "Life of Pi" en de Deense series "Borgen" en "The Killing" de lijst aan.

Boeken voor Young Adults (15-18 jarigen) hebben sinds enige tijd een eigen plek in de bibliotheek. De uitleencijfers van deze collectie bevestigen dat dit een goede (landelijk gemaakte) keuze is geweest.

Voor de kinderen waren de boeken van Geronimo Stilton en de delen van de series "Het Leven van een Loser" (Jeff Kinney) en "Mees Kees" (Mirjam Oldenhave) niet aan te slepen. Kinderen lenen nog veel boeken (non-fictie) voor het maken van een werkstuk of spreekbeurt.

We hebben een collectie van circa 150 banden geadopteerd uit de bibliotheek van het Koninklijk Instituut voor de Tropen over chocolade en cacao. Ze passen bij het eerste programma dat we draaien in de Chocoladefabriek. Het KIT heeft de collectie geschonken en vraagt als tegenprestatie dat ze beschikbaar blijft voor het publiek. De collectie wordt opgenomen in onze digitale catalogus die mettertijd ook deel gaat uitmaken van de nationale catalogus van de Collectie Nederland.

Project verhuizing en herinrichting

Ter ondersteuning van de verhuizing en herinrichting hebben bibliotheek en archief gekozen voor een projectmatig aanpak. De opdracht luidde: "Realiseer op Klein Amerika een plek voor de inwoners van Gouda en de regio die ze veelvuldig kunnen bezoeken en waar het begrip -gezamenlijk kennis delen- prominent zichtbaar is. Zorg ervoor dat in de samenwerking van Streekarchief en Bibliotheek de organisaties elkaar versterken waardoor ze betekenis krijgt. Het doel is een creatieve omgeving te laten ontstaan, ingegeven door de historie van de oude fabriek, waar werken en leren centraal gesteld wordt. De aantrekkingskracht van het pand zal liggen in haar hedendaagse inrichting, open sfeer en gastvrijheid waardoor er 5.000 bezoekers per week zullen komen."

Parallel aan het project Verhuizing en herinrichting van beide organisaties liep het project Verbouwing dat door de gemeente werd geleid. Een keer per 2 weken maakten de directeuren van de Bibliotheek en het Streekarchief deel uit van het bouwteam van de gemeente Gouda voor Klein Amerika. In de planning voor de verbouwing werden ijkmomenten opgenomen t.b.v. een correcte afstemming van de plannen o.m. het vaststellen en goedkeuren van het Voorlopig Ontwerp en van het Definitief Ontwerp van de verbouwing.

Projectaanpak

De projectorganisatie was van een grote eenvoud, er is geen stuurgroep of klankbordgroep opgetuigd. De beide directeuren zijn opdrachtgever en de directeur van de bibliotheek speelt de rol van projectmanager. Zoveel mogelijk werkzaamheden worden door medewerkers van archief en bibliotheek gedaan. Het is een –once in a life time- project en zij zullen er mee moeten, willen en kunnen werken. De aanpak van het project herinrichting is een proces waarbij 1^e concept, 2^e inrichting en 3^e implementatie werkwijze in toekomstige situatie elkaar dakpansgewijs overlappen. Voorafgaand aan de implementatie zijn er in 2013 in werkgroepen oplossingsrichtingen bedacht en beschreven door medewerkers van de beide organisaties. Door het ferme tempo bleek het bij tijd en wijlen lastig om alles volgorde-lijk aan te pakken.

Daar waar nodig werden kwantiteit en kwaliteit van de projectorganisatie uitgebreid: 1 projectleider bij het project Collectie en Programmering en bij project Verhuizing, 1 stagiaire voor ondersteuning, 1 projectmedewerker voor communicatie en 1 extern deskundige voor publiekscampagnes. Financiering geschiedde uit de lopende exploitatie, uit de investering herinrichting en uit het bedrag dat de gemeente beschikbaar stelt voor het project Waterwolf van bibliotheek en streekarchief.

Oplevering

De datum van oplevering van het pand werd verschoven van 1 december 2013 naar 1 februari 2014. Oorzaken van de verschuiving viel 1^e in de aanbestedingsprocedure van de aannemer en 2^e in een verschil van inzicht in termijn voor afwerking vloer. In verband met de taakstelling van ruim 2K per 1 januari 2014 aan de bibliotheek veroorzaakte dat een probleem. Op basis van voortschrijdend inzicht leek het niet handig om 1 bibliotheek te sluiten omdat het leidt tot extra kosten voor opslag, onnodig ledenverlies en veel negatieve publiciteit. Alle twee open laten leidt tot dubbele lasten die de bibliotheek niet kan dragen. In overleg met de gemeente is een oplossing gevonden.

Het Streekarchief verhuist op het moment dat de verhuizing naar het depot (mei 2014) uitgevoerd wordt.

Integratie samenwerkende partijen.

In het project was geen ruimte genomen voor een integrale afstemming van de samenwerkende organisaties noch voor een invulling van het merk 'Chocoladefabriek'. Het bleek noodzakelijk en ook inspirerend om gezamenlijk - Kruim, Drukkerswerkplaats, Archief en Bibliotheek - na te denken over deze 2 onderwerpen. Daarvoor werd een bijeenkomst georganiseerd eind oktober en zijn er veel gesprekken bilateraal gevoerd.

Opening

Het resultaat van het vele werk dat in 2013 is verzet, was zichtbaar vanaf 28 februari 2014. Het verbouwde en nieuw ingerichte pand met de naam Chocoladefabriek is op 28 februari 2014 door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Laurentien der Nederlanden officieel geopend. De belangstelling was na opening overweldigend en de reacties bijzonder positief.

Dienstverlening van de bibliotheek

Op de vraag welke aspecten van de bibliotheek klanten het meest belangrijk vinden bestaat de top-7 uit service aspecten. Digitale dienstverlening helpt daarbij en daar wordt door onze klanten dankbaar gebruik van gemaakt. Het aantal bezoekers aan de website bleef in 2013 nagenoeg stabiel met 116.163 bezoekers.

Goudanet, gelanceerd in 2005, is 'het collectieve geheugen van Gouda'. In Goudanet worden de catalogi van de bibliotheek, streekarchief en museum in één interface geïntegreerd en toegankelijk gemaakt door een geavanceerde zoekmachine (Aquabrowser Library). Vrijwilligers uit de stad voegen in digitale dossiers informatie toe en lokale internetsites worden er ontsloten. Goudanet had 91.801 bezoekers in 2013 en dat is vergelijkbaar met 2012.

Eind 2012 hebben we het project "Van piepende boekenkar naar Ipad" samen met het Groene Hart Ziekenhuis gerealiseerd. Het ziekenhuis heeft 30 Ipads voor drie afdelingen beschikbaar waarmee ebooks en luisterboeken door patiënten gebruikt kunnen worden. Uit onderzoek van het ziekenhuis blijkt dat de service goed gewaardeerd wordt maar het aantal gebruikers bleef laag.

Het gebruik van de plug-in bibliotheek die in het dienstencentrum Irishof in de wijk Goverwelle staat, daalde met 4% naar 18.082 uitleningen in 2013. De zoektocht naar een locatie voor een plug-in bibliotheek voor de wijk Bloemendaal/Plaswijck heeft nog niet tot resultaat geleid. Er zijn in overleg met de beide wijkteams veel locaties gepasseerd maar allen bleken net niet geschikt om verschillende redenen: de locatie, 1e etage, geen lift, excentrische ligging, hoge huur etc.

Het gebruik van de service 'Boekendienst aan huis' voor mensen die niet in staat zijn naar de bibliotheek te komen blijft stabiel. Alle zorgcentra in Gouda, op één na, hebben via de Bibliotheek Gouda de beschikking over een wisselcollectie. Bewoners kunnen deze boeken gemakkelijk lenen.

Educatie

Volgens "Kunst van Lezen" (Programma OC&W) behelst leesbevordering "het stimuleren van leesmotivatie en de literaire competentie van kinderen en jongeren, met als doel het vergroten van de woordenschat en het stimuleren van vrij lezen, waardoor er een betere kans van slagen is in de (informatie)maatschappij".

Een collectie in de nabijheid van kinderen stimuleert het gebruik en daarom hebben we, in samenwerking met de basisscholen inmiddels 3 kinderbibliotheken: in Goverwelle (28.990 uitleningen; daling 1%), in Korte Akkeren (21.913 uitleningen; stijging 27%) en in Oosterwei (17.930 uitleningen; stijging 4%).

Na overleg met de basisscholen in de wijken Bloemendaal en Plaswijck is een adequate ruimte gevonden voor een kinderbibliotheek in de Plaswijckschool die op 26 februari 2014 door wethouder Marion Suiker is geopend.

De kinderbibliotheek 'Brede School de Biep' in Korte Akkeren moest het pand aan de Roerdompstraat verlaten. De tegenoverliggende basisschool de Goudakker wilde met haar geplande verbouwing rekening houden met de komst van de kinderbibliotheek. Het tempo van de verhuizing van deze kinderbibliotheek werd bepaald door de realisatie van de verbouwing door de basisschool. En op 15 januari 2014 heeft wethouder Marion Suiker ook deze kinderbibliotheek officieel geopend.

Van 22 januari t/m 16 februari zijn de Nationale Voorleesdagen die een landelijke start kent met vele voorleesontbijten en bekende Nederlanders. Wij waren vereerd dat op woensdag 23 januari de nieuwe burgemeester van Gouda, de heer Milo Schoenmaker bij ons heeft voorgelezen bij het ontbijt van een groep peuters in de bibliotheek van Bloemendaal.

De VoorleesExpress stimuleert het voorleesritueel bij gezinnen met een taalachterstand. Een vaste voorlezer komt een half jaar wekelijks bij het gezin thuis. Daarmee wordt het leesplezier vergroot en de taalontwikkeling gestimuleerd. Bovendien brengt deze werkwijze mensen met elkaar in contact. De VoorleesExpress wordt mogelijk gemaakt door de OAB-gelden van de gemeente Gouda, het Oranjefonds en vele vrijwilligers uit Gouda. In 2013 zijn er 35 gezinnen bereikt met deze dienstverlening.

In september zijn we gestart met het 2^e project "Boekstart in de Kinderopvang" in 7 nieuwe kinderopvanglocaties. Dit project wordt voor 5 locaties gefinancierd vanuit een ruime gift van een gulle gever. Voor de andere twee locaties is er geld vanuit het programma "Kunst van lezen". Op de locaties worden leeshoekjes ingericht met lekkere zitplaatsen, een overzichtelijke boekenkast en een goede collectie boeken. Er zijn 3 scholingsbijeenkomsten gehouden voor de voorleescoördinatoren en 2 bijeenkomsten interactief voorlezen voor alle pedagogisch medewerkers van de locaties. Een leesfeest voor ouders en kinderen per locatie sluit het project af.

Op Europees beleidsniveau wordt levenslang leren gedefinieerd als 'alle leeractiviteiten die gedurende het hele leven ontplooid worden om kennis, vaardigheden en competenties vanuit een persoonlijk, burgerlijk, sociaal en/of werkgelegenheidsperspectief te verbeteren.' De doelstellingen van levenslang leren omvatten persoonlijke ontplooiing, actief burgerschap, sociale integratie en inzetbaarheid/aanpassingsvermogen.

In dat kader hebben we in 2013 stevig ingezet op publiciteit voor de taalcursussen en het resultaat is dat er 82 cursisten voor 12 taalcursussen (Spaans, Engels, Italiaans, Frans, Chinees, Engelse leeskring) hebben ingeschreven.

In samenwerking met het UWV is de bibliotheek Gouda gestart met het programma Oefenen.nl Bij dit programma kunnen cliënten van het UWV, maar ook andere belangstellenden uit de stad, kennismaken met de basisfunctionaliteiten van de computer. Leren e-mailen, surfen op het internet en voor de klanten UWV: vaardigheden opdoen om het digitale dossier bij te houden. Het programma is zo succesvol dat een tweede groep is opgestart om de wachtlijst te verkorten.

Marketing en communicatie

In het bedrijfsplan streven we naar het cultureel ondernemerschap dat leidt tot een ander verdienmodel, niet alleen omdat bezuinigingen ons daartoe dwingen, maar ook omdat onze nieuwe manier van werken dat mogelijk en wenselijk maakt.

Dat betekent niet dat de subsidierelatie met de gemeente zal verdwijnen. Dat is niet realistisch of wenselijk; wij blijven immers dienstbaar aan publieke belangen die de overheid behartigt. Bovendien is een gemeentelijke subsidie een noodzakelijke randvoorwaarde om zelf te kunnen ondernemen; zij is een 'multiplier' voor andere inkomstenbronnen en subsidies. In 2013 kwam 21% van de totale baten uit bijdragen van leners, bijdragen door specifieke dienstverlening en uit fondsen.

Klanten

Wij verwachten dat de waarde van verbonden leners in de toekomst zal toenemen; door afnemende inkomsten uit subsidies wordt de verbinding met leden en de inkomsten gegenereerd uit/via leden belangrijker. Daarom zijn we in het najaar van 2012 een onderzoek gestart naar de meest effectieve toepassingen. ICSB Marketing en Strategie uit Rotterdam heeft het onderzoek uitgevoerd. Samengevat komt uit het onderzoek:

"dat onder bibliotheken die vooroplopen met ledenmarketing geen direct toepasbare oplossingen gevonden zijn. Ook een blik buiten de bibliotheekbranche levert veel goede maar weinig toepasbare voorbeelden op. De crux van organisaties die goed werken aan verbonden leden is dat zij dit kunnen doen doordat ledenmarketing in de cultuur (het DNA) maar vooral ook de structuur (bijvoorbeeld het MT) geborgd is. Gezien het feit dat "oplossingen" geen resultaat bieden als de ledenmarketing niet geborgd is in de organisatie verdient de aanbeveling om ervoor te zorgen dat ledenmarketing net als

subsidentenmarketing in het MT geborgd is. Daarnaast doet de bibliotheek er goed aan om zelf of met partners meer te gaan experimenteren met initiatieven om leden beter te binden. Hoewel de neiging bestaat om juist nu lang na te denken over de inzet van het juiste (schaarse) middel, zijn organisaties die meer experimenteren met ledenmarketing op uitvoerend niveau, maar waarbij de experimenten nauwgezet gemeten en bijgestuurd worden en waarbij de experimenten geborgd zijn op MT niveau succesvoller op het gebied van ledenmarketing.”

We hebben daarom intern een team gevormd voor ledenmarketing en communicatie dat wordt ondersteund door Marien Brand (Bluswerk en Boven de 7e verdieping). Er is een nieuwe manager front-office aangetrokken met marketingervaring en begin 2014 hebben we een ontstane vacature public relations ingevuld door een specialist communicatie en marketing.

Door het jaar heen hebben we met verschillende publiekscampagnes en acties getracht onze klanten mee te nemen met de verhuisplannen:

1. Op de nieuwsbrief die in januari naar circa 6.000 klanten is gestuurd, is door ongeveer 50 mensen direct op onze website gereageerd op het bericht dat we gaan verhuizen. De reacties waren verschillend van aard: mensen uit het centrum vinden dat ze er qua bibliotheekruimte op vooruit gaan, de Bloemendalers vinden het een slecht idee en er zijn pijnlijke gevoelens over de dreigende leegstand van het historische pand. Er leven veel vragen die we met FAQ zoveel mogelijk geprobeerd hebben te beantwoorden.
2. We zijn gestart met een blog over de werkzaamheden voor de verhuizing en de herinrichting.
Zie <http://chocoladefabriekgouda.wordpress.com/tag/bibliotheekwerk-2/> Soms reageren mensen op de blog, vaker worden reacties via twitter en facebook gegeven. De blog is gesloten na de officiële opening van het gebouw.
3. In oktober hebben we een 'Warm Welkom' georganiseerd om m.n. onze (voormalige) klanten uit Bloemendaal en Goverwelle te betrekken bij de verhuizing naar Klein Amerika. Alle leden zijn persoonlijk uitgenodigd om het gebouw in ruwe staat te bezichtigen. Er zijn bijna 2.000 mensen geweest en we hebben 215 liter chocolademelk weggegeven.
4. Om mensen uit te nodigen met ons mee te verhuizen bieden we vanaf het Warm Welkom tot aan de sluiting voor de verhuizing (3 februari 2014) een speciaal verhuisabonnement met 25% korting op een jaarabonnement. Leden die aan de balie, per telefoon of schriftelijk opzeggen, vragen we toch lid te blijven en geven hen de garantie dat –als het niet bevalt- zij in mei 2014 hun geld terug krijgen.
5. Gouwenaar Marina Perdijk heeft van het spandoek: 'Hier komt jullie nieuwe bibliotheek' dat op de chocoladefabriek heeft gehangen, 50 unieke tassen gemaakt om mini collecties in te verhuizen en bewaren. We hebben 50 betrokken Gouwenars gevonden die op een deel van de collectie willen passen. Als dank voor het bewaren mogen ze de unieke tas houden. In de periode van sluiting (3 februari tot 28 februari) hebben de collectiebeheerders een *selfie* met ons gedeeld van momenten die ze met hun tas en/of collectie beleven. Alle 50 collectie beheerders zijn uitgenodigd voor de officiële opening.

6. Begin 2014 hebben we 2.500 zadelhoesjes verspreid: *Jouw nieuwe Stadsbibliotheek op een kwartier fietsen! Waar je ook in Gouda woont. Vanaf 28 februari 2014 in de Chocoladefabriek op Klein Amerika, Gouda.*
7. In januari 2014 heeft er 4 keer een advertentie in AD om mensen uit te nodigen een verhuisabonnement te nemen op de bibliotheek.
8. En in februari heeft een stadsbus van Arriva rondgereden met tekst op de achterzijde en staan er 3-hoeksborden aan de invalswegen van de stad: *Gouda krijgt een nieuwe stadsbibliotheek! Makkelijk bereikbaar met de bus, auto en fiets. Vanaf 28 februari in de Chocoladefabriek op Klein Amerika, Gouda*

In maart hebben Lange Tafels <http://langetafelsinhetgras.nl/> tussen de boeken in het historische pand aan de Spieringstraat gestaan en konden maximaal 40 gasten genieten van een uitgebreid viergangendiner met wijn, sap en smaakwaters. De kosten voor dit diner zijn € 50,- p.p. waarvan € 12,50 rechtstreeks naar War Child gaat. De bibliotheek draagt bij door kosteloos ruimte en mankracht ter beschikking te stellen.

In de zomermaanden heeft het Filmhuis "boekverfilmingsweken" gehouden. Op hun tafel in de bar lagen onze boeken en mensen met een bibliotheekpas kregen korting van € 1,50. Daar hebben 70 mensen gebruik van gemaakt.

Bedrijfsvoering

In 2013 krijgt de bibliotheek € 206.007,- minder subsidie dan in 2011, dat is een daling van 9%. Voor de kinderbibliotheken wordt een eenmalige bijdrage van € 55.000,- ter beschikking gesteld.

Op het gebied van de organisatie-inrichting zetten we een lijn voort waar we eind 2010 al voor gekozen hebben. Eigen verantwoordelijkheid en creativiteit staan daarbij centraal. In 2013 is alle energie gericht op het nieuwe concept in de Chocoladefabriek en hebben we met 14 medewerkers van Streekarchief en Bibliotheek een inspiratietocht van 3 dagen door Nederland gemaakt. Daarna is er in werkgroepen nagedacht en gewerkt aan de implementatie van een creatieve, gastvrije en open omgeving waar werken en leren centraal gesteld wordt.

De omvang van de formatie zal de komende jaren dalen van 21,5 fte naar circa 15,5 fte. De gemeente heeft toegezegd in het besluit tot bezuinigingen dat natuurlijk verloop leidend is. Tegen dat licht daalt onze formatie in 2012 met 0,74 fte, in 2013 met 1,74 fte, in 2014 met 2,76 fte en uiteindelijk in 2015 met 5,91 fte. Ultimo 2013 is de formatie-omvang 18,43 fte?.

Drie gedetacheerde medewerkers zijn met pensioen gegaan, met twee medewerkers is in onderling overleg de arbeidsovereenkomst beëindigd, met een medewerker is het contract formeel via UWV beëindigd na 2 jaar ziekte en het detachingscontract met Promen betreffende de functie van een medewerker frontoffice is opgezegd. Dit alles

betekent dat circa 20% van de formatie in beroering en beweging is wat een behoorlijke impact op de organisatie heeft gehad.

Medio juli hebben we een nieuwe manager front-office aangesteld, Marloes Middeldorp, met een achtergrond bij klantenservice van een krant, een creditcard maatschappij en de hotelbranche. Ze heeft 2 weken samen met Hennie de Koogel, de voormalige manager front-office kunnen werken waardoor een aantal zaken verantwoord overgedragen zijn.

Het ziekteverzuimpercentage over 2013 voor de medewerkers van de Stichting 4,82% (in 2012 8,13%).

De ondernemingsraad bestond in 2013 als gevolg van het vertrek van een medewerker/OR-lid uit 2 personen. Een werving onder de medewerkers heeft geen aanvulling opgeleverd. De OR vindt 2 personen een te smal draagvlak om namens de medewerkers volwaardig met de directie te kunnen overleggen en heeft besloten zichzelf met ingang van 1 januari 2014 op te heffen. Met circa 35 medewerkers zitten we onder de verplichting van 50 medewerkers om als organisatie een OR te hebben.

Een team van drie medewerkers heeft met goed gevolg de tijdrovende klus die Sepa met zich meebrengt, geklaard. Alle handelingen met onze betalende klanten lopen vanaf nu volgens de regels van de banken.

In goed overleg met de gemeente Gouda is de financiering van de lening voor de herinrichting en de gemeentegarantie afgesloten.

De gemeente Gouda heeft een huurintentie overeenkomst aangeboden aan Streekarchief Midden-Holland en de Bibliotheek Gouda waarin de onderlinge relatie is vastgelegd. De Bibliotheek is hoofdhuurder en het Streekarchief onderhuurder. De intentieovereenkomst is door beide organisaties getekend.

Bestuursverantwoording

Als leidraad voor het goed functioneren, gebruiken wij het model van *cultural governance*. Deze organisatorische filosofie gaat uit van goed, verantwoord en transparant bestuur en toezicht in de culturele sector. Wij hebben daarbij gekozen voor een zogeheten 'traditioneel bestuursmodel', waarbij de uiteindelijke verantwoordelijkheid van de organisatie bij het bestuur ligt. In relatie tot interne en externe ontwikkelingen wordt jaarlijks bekeken of dit de meest passende bestuursvorm is. Om de verhouding tussen bestuur en directie goed te regelen zijn de bevoegdheden van de directeur vastgelegd in een directiestatuut en vond, zoals elk jaar, een functioneringsgesprek plaats met de directeur, mevrouw N. van Schendel. Daarnaast heeft het bestuur een vergadering belegd om het eigen functioneren, ook in relatie tot de directeur, te bespreken. Door het bestuur is een accountant aangewezen en de managementassistent ondersteunt het bestuur daar waar nodig.

De directeur is lid van de kring van adviseurs van de Raad voor Cultuur, lid van de Raad van Toezicht van Rogues en lid van het bestuur van ETV.nl

Het bestuur is in 2013 6 keer bij elkaar geweest en heeft o.a. gesproken over

- a. de financiering van de lening voor de herinrichting en de gemeentegarantie;
- b. de projectstructuur en projectaanpak om het concept Stadsbibliotheek gerealiseerd te krijgen binnen de gestelde financiële kaders;
- c. de concept-huurovereenkomst met de gemeente Gouda;
- d. de overeenkomst met de ondernemers die de horecavoorziening gaan exploiteren;
- e. de rapportage van ICBS over de wijze van verbinden van leners aan de toekomst van de bibliotheek.

.De jaarlijkse studiedag heeft door de voorbereidingen van de verhuizing niet plaatsgevonden in 2013.

In 2013 bestond het bestuur uit de volgende personen:

- De heer mr. J.H. Oosters, voorzitter.
- De heer S. Vermeulen, penningmeester.
- De heer P. Terlouw.
- Mevrouw E.W. Kaal-Hartog.
- De heer J.B. de Vreede.

Met de komst op 1 januari 2013 van de heren Oosters en de Vreede is het bestuur met een nieuwe voorzitter en bestuurslid op volle sterkte.

Verkorte jaarrekening

	Begroting 2013	Exploitatie 2013	Exploitatie 2012
Uitgaven			
Organisatie	35.326	49.935	68.618
Huisvesting	508.929	529.826	575.395
Personeel	1.265.626	1.431.436	1307.750
Administratie	135.729	117.724	111.773
Automatisering	293.238	234.556	293.603
Collectie en media	281.383	252.568	243.092
Specifiek	70.000	139.066	94.035
	2.590.231	2.755.110	2.694.266
Inkomsten			
Bijdrage leners	337.200	293.272	397.650
Specifiek	61.760	147.823	124.225
Overige	40.870	43.366	89.406
Subsidie gemeente	2.005.031	2.000.170	2.025.611
Overige subsidies	145.370	268.053	183.871
	2.590.231	2.752.684	2.720.763
Exploitatieresultaat	0	-2.427	26.497

Bibliotheek Gouda in cijfers

Leners:

Het percentage van de Goudse bevolking dat lid is van de bibliotheek is in vergelijking met 2012 gestegen naar 25%. In de leeftijdsgroep van 12 jaar en ouder is een lichte daling van het aantal leden te zien.

	2013	2012	2011	2010	2009
t/m 11 jaar	5.892	4.973	5.108	5.282	5.071
12 jaar en ouder	11.792	12.234	13.304	14.402	11.708
Totaal	17.684	17.207	18.412	19.684	16.779

Uitleningen:

Het aantal uitgeleende materialen is in vergelijking met 2012 met circa 6,1 % gedaald. Het gemiddelde aantal uitleningen per lener is gedaald ten opzichte van 2012 met 28,5 uitleningen per lener.

	2013	2012	2011	2010	2009
Jeugd materiaal	265.091	263.670	272.990	289.553	308.149
Overig	239.296	273.250	302.057	338.269	388.356
Totaal	504.387	536.920	575.047	627.822	696.505

Collectie

	2013	2012	2011	2010	2009
Romans	26.192	26.903	26.677	33.384	38.072
Informatief	18.752	20.926	22.036	28.872	29.547
Jeugd boeken	48.498	45.859	45.178	47.772	46.926
Audiovisueel	3.670	3.988	4.030	6.693	5.347
Totaal	97.112	97.676	97.921	116.721	119.892

Boeken werden gemiddeld 5,2 keer uitgeleend, audiovisuele media idem.

Bezoekers

Het aantal bezoekers van de Goudse Bibliotheken is in 2013 met 1,4 % gedaald. De website werd 116.163 keer bezocht. Dit is een stijging van 1,5 %.

	2013	2012	2011	2010	2009
Bibliotheken	326.350.	330.957	308.178	351.952	369.099
Website	116.163	114.384	106.813	94.056	74.706

Activiteiten

Het brede aanbod van activiteiten trekt vele bezoekers. De belangstelling geeft aan dat ons scholenaanbod en onze culturele activiteiten goed aanslaan bij onze doelgroep.

Activiteit	Aantal contacten
Culturele activiteiten	386
Educatie basisschool	11.089
Educatie middelbaar onderwijs	805
Educatie volwassenen	491
Overige educatieve activiteiten	84
Totaal	12.855